
Kirurgi med perler og fallgruver

BOKOVERSIKT

Dette er ingen vanlig lærebok i kirurgi, og vil på ingen måte erstatte en ordinær kirurgisk tekstbok. Jeg synes at denne boken, mer enn en vanlig tekstbok, har en klinisk problemorientert profil. Korte kapitler i innledningsdelen med overskrifter som "Do not resuscitate, do not treat", "Gastrointestinal failure", "Thyroid abnormalities encountered in surgical critical care", er eksempler på dette.

Boken er redigert i ti hoveddeler, der innledningen ellers omhandler allmenne kirurgiske prinsipper, traumer og behandling av kritisk syke kirurgiske pasienter. Minst halvparten av innholdet omhandler gastroenterologisk kirurgi. I kortere avsnitt er barnekirurgi, onkologisk kirurgi (brystkreft og melanomer), endokrin kirurgi, gynekologi, karkirurgi og hode og nakke/hals omtalt.

Hovedredaktørene er velkjente bidragsytere fra store og innflytelsesrike institusjoner i USA. Dette gjelder også for mange av kapitelforfatterne. Målgruppen synes først og fremst å være kirurger under utdanning, men mer etablerte kirurger som trenger en praktisk anlagt og faglig oppdatert bok vil også finne mye nyttig stoff. Man sitter likevel igjen med en følelse av at denne boken, kanskje mer enn vanlig, er tilpasset den amerikanske utdanningstradisjonen i generell kirurgi. Dette kommer til uttrykk på ulike måter; til hvert kapittel er det knyttet 10 – 15 oppdaterte og relevante referanser, men disse er ofte hentet fra eget kontinent eller miljø. Dessverre brukes stort sett ikke SI-systemet for laboratorieverdier. For de fleste europeiske kolleger er vel dette litt tungvint. Mange av utredningsalgoritmene er gode, men noen er definitivt nokså overlessede og blir dermed til mindre nytte (f.eks. fig. 15 – 4; abdominalt kompartmentsyndrom). Bruk av bildediagnostikk (ikke minst CT og MT), og i noen grad også pasientlogistikken, minner oss alle om at klinisk medisin også styres av andre faktorer enn de rent faglige, der f.eks. betalingsordninger, tilgjengelighet til spesialundersøkelser og pasientenes egne valg, forventninger og krav spiller en rolle.

Boken er solid innbundet, trykt på fint papir og inneholder en rekke informative tabeller, algoritmer, svart-hvitt-bilder og strektegninger. Trykkfeil og andre formelle feil er stort sett fraværende. En fyldig indeks på slutten er nyttig. Hvert kapittel avsluttes med en faktaboks ("pearls and pitfalls"), grafisk uthevet og presentert med korte strekpunkter. For mange kirurger og utdanningskandidater vil denne boken være viktig og nyttig – og prisen verdt.

Jon Arne Søreide

Kirurgisk avdeling
Sentralsjukehuset i Rogaland

Publisert: 10. mai 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. juli 2026.